

Naslovnica kataloga:
Split, Ispod hotela Zagreb, 10. 03. 09. 15:15

Samostalna izložba Autoportreti-sjene i teksture grada,
Izložbeni salon Muzeja Međimurja Čakovec, Čakovec, 4. – 18. prosinca 2009.

[Solo exhibition: *Selfportraits – shadows and town textures*, Art Gallery of the Museum of Međimurje, Čakovec, December 2009](#)

Preko tisuću fotografija nastalo je tijekom autoričinih putovanja gradovima diljem Hrvatske, Europe i Japana. Jedinstveni je to ***Dnevnik traženja sjene***, autorice Mirjane Tomašević Dančević. Fotografije možemo promatrati istodobno kao autoportrete i prikaze tekstura gradova. Bitno je istaknuti da ovo nisu umjetničke fotografije u klasičnom smislu. Digitalni zapis tek je medij kojim autorica bilježi svoje kretanje u određenom prostoru i vremenu. (...)

U tim euforičnim, ludičkim trenucima autorica je spremna svojoj sjeni na glavu staviti i aureolu materijaliziranu u lijepo oblikovanom uličnom kanalizacijskom poklopcu jednog njemačkog grada. Ili će svoju sjenu pop-artistički savršeno uklopiti s urbanim grafitima i cvjetnim lijevama naše metropole. (...)

Stoga ću se na kraju suglasiti sa kritičarkom B. Hlevnjak koja Dnevnik sjena naziva autoportretima osobnih osjećaja i univerzalnih poruka, kojima se autorica nadovezuje na ranije istraživanje metafizičkih aspekata stvarnosti, nastojeći uhvatiti izvornu spontanost nastajanja znaka koji bi odgovarao osviještenom i izdvojenom osjećaju (predgovor kataloga izložbe M. T. Dančević u Galeriji V. Filakovac, Zagreb, ožujak 2009.).

Erika Nađ Jerković

Izložba obuhvaća fotografije na temu traženja međudnosa sjene autorice i okruženja s kojim komunicira, nastale između 26. travnja 2007. (kad je snimljena prva fotografija na temu sjena, upravo vezana uz Međimursku županiju – u Sv. Martinu na Muri) i 28. kolovoza 2009., s posljednjim snimljenim motivima iz Čakovca.

Fotografije su izdvojene iz ciklusa ***Autoportreti-sjene i teksture: Dnevnik traženja sjene*** (djelomično predstavljenog na samostalnoj izložbi ***Dnevnik traženja sjena*** u Galeriji Vladimir Filakovac u Zagrebu i na izložbi u Šibeniku), odnosno naknadno oblikovanog ciklusa Sjena i teksture grada, koji se koncentrira isključivo na temu urbanog okoliša, na međudnos sjene autorice i gradskog okruženja s kojim komunicira.

Međudnosi nastaju kao rezultat moje latentne potrage, a potom i brzog istraživanja prepoznatoga „dobrog“ mjesta za svoju sjenu u prostoru grada. Ti suodnosi mogu biti skladni, dinamični, napeti, asocijativni, uzbudljivi, vedri ili duhoviti, samo ne međusobno nezainteresirani.

Zabilježeni suodnos moje sjene i urbanog okruženja nemiran je zbir subjektivnog odabira isječka stvarnosti, objektivne datosti okruženja, doba dana i vremenskih uvjeta, specifičnog osjećaja naslućena već pri odabiru isječka i otvorenih mogućnosti naknadne interpretacije uhvaćenog trenutka.

Premda su uhvaćene sjene „samo“ plošni oblici, ove se fotografije mogu iščitati i kao autoportreti, ali i svojevrsni mikro portreti grada – u domeni sjene i izvan sjene unutar kadra.

U teoriji vizualnog jezika apsolutna se ploha definira svojim nastankom pri zaustavljanju snopa svjetlosti neprozirnom preprekom, ali i kao sjena. Međutim, da bi nam takve plohe uopće bile vidljive, služe nam teksture i boje površine na koju pada svjetlosna mrlja ili sjena. Prema istom principu i moje urbane sjene-autoportreti postaju vidljive ovisno o teksturi grada na kojoj trenutačno zažive.

Kako često putujem, moje fotografije nastaju u različitim okruženjima kao podlogama za autoportrete-sjene. Tako predstavljaju vizualne bilješke, dijelove dnevnika o mom kretanju u određenom prostoru i vremenu. Popraćene su verbalnom napomenom u samom nazivu o specifičnom mjestu i preciznom numeričkom zabilješkom o trenutku u vremenu.

S druge strane, paralelno s egzaktnim elementima zapisa-dokumenta, fotografijom se bilježe i određeni osjećaji, raspoloženja ili stanja, koji se iskazuju odnosom tijela i prostora, odnosno sjene-plohe i podloge u njenom neposrednom okruženju. Pronalaženje odgovarajuće podloge za "sliku" autoportreta svakako ovisi o mome svjesnom ili manje svjesnom osjećajnom stanju, tako da moja sjena i odabrana ili "samoodabrana" podloga sa svojom teksturom predstavljaju svojevrsni otisak mojih osjećaja.

Ipak, za razliku od portreta-sjena u svim drugim okruženjima, na onima koji su nastali u urbanom okruženju sam grad sa svojim kulturnim zapisom uglavnom ima snažniju ulogu od moga osobnog, trenutačnog raspoloženja. Štoviše, ponekad me svojom snagom i slojevitim porukama potiče i na igru prema nekim osobitim pravilima, koju rado prihvaćam. Iz toga proizlazi aktivna komunikacija sjene-portreta-autorice i istraživanih, doživljenih (mojoj sjeni dostupnih!) segmenata grada. Često se pritom moj doživljaj mjesta pojačano proširuje i na prostor izvan dosega „rastegnute“ sjene, no tada ostaje izvan mog koncepta bilježenja...

Mirjana Tomašević Dančević

Jelsa 27. 07. 07., 16:54

Groningen, Nizozemska, 6. 02. 08., 15:15

Split, Kupališna zgrada hotela Zagreb, 10. 03. 09., 15:16

29. Vukovar, Kapela sv. Roka, 2. 07. 08., 15:31

Čakovec, Stari grad, Muzej Međimurja Čakovec, Zdenac, 26. 05. 09.,13:07